

REFERAT Udvalget for frivillighed og civilsamfund d. 21-03-2024

Mødedato Torsdag d. 21. marts 2024 kl. 15:00

Mødested Odense Rådhus, Lokale 120A

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Oplæg og dialog med frivillighedskonsulenter i Odense Kommune.....	4
Drøftelse justeret civilsamfundsstrategi.....	6
Virtuelt udvalgmøde i maj måned.....	8
Ny pris til Ildsjælepriserne.....	9
Opsamling.....	11

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.16.00-P20-21-21

Resume

Godkendelse af dagsorden til møde i udvalget for frivillighed og civilsamfund den 21. marts 2024.

Beslutning

Dagsorden godkendt.

Punkt 2: Oplæg og dialog med frivillighedskonsulenter i Odense Kommune

00.16.00-P20-21-21

Resume

Udvalget har fået til opgave at komme med strategiske anbefalinger til en revidering af Odense Kommunes civilsamfundsstrategi.

Civilsamfundsstrategien er Odense Kommunes bud på, hvordan der samarbejdes med civilsamfundet. Fem konsulenter fra Odense Kommune, der arbejder med frivillighed og civilsamfund, er inviteret til at deltage i forbindelse med dagsordenspunktet. Dette med henblik på at udvalget blandt andet kan høre nogle erfaringer med, hvordan den nuværende civilsamfundsstrategi er blevet anvendt og at udvalget kan få større kendskab til samarbejdet mellem offentlige institutioner og civilsamfund i Odense.

Deltagerne kommer fra henholdsvis Sundhedsforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen, Ældre- og Handicapforvaltningen samt By- og Kulturforvaltningen.

Beslutning

Oplæggene tog udgangspunkt i følgende spørgsmål:

Hvordan forvaltningerne har brugt den nuværende civilsamfundsstrategi.

Potentialer for, hvordan en ny civilsamfundsstrategi vil kunne anvendes.

Hvad deres vigtigste input er ift. mulighederne for udvikling af frivillighedsområdet i Odense Kommune.

Nedenfor følger nogle af de pointer, som kom frem under oplæggene:

- Det er forskelligt, hvordan civilsamfundsstrategien bliver og er blevet brugt. Det er ligeledes forskelligt, hvordan de forskellige forvaltninger er organiseret omkring frivillighedsdagsordenen. En forvaltning har fx en gruppe af medarbejdere, der arbejder med frivillighed, mens andre forvaltninger ikke har nogle ansatte, der på fuldtid beskæftiger sig med frivillighed og civilsamfund. En forvaltning laver hvert år handleplan og årsrapport på baggrund af civilsamfundsstrategien, som godkendes i relevante udvalg, mens en anden forvaltning ikke har brugt civilsamfundsstrategien særlig meget. I By- og Kulturforvaltningen er det fx i højere grad Folkeoplysningsloven, der er retningsgivende for arbejdet med frivillighed mm.
- Flere antyder, at de tre spor i strategien fortsat kan være aktuelle at arbejde med.
- Forslag om, at forvaltningerne kan lave deres egne handleplaner, som supplement til en civilsamfundsstrategi, men at der bør sikres en struktur for dette arbejde. Så der er plads til, at samarbejdet kan udvikle sig forskelligt i de forskellige forvaltninger. Implementeringen skal sikres på chef- og lederniveau.
- Strategien skal være bred for at rumme alle. Det nævnes, at Odense Kommunes arbejde med LGBTQ+ politik og handleplan gik på tværs af forvaltninger og fungerede rigtig godt.
- Der er et godt, uformelt, internt netværk af medarbejdere, der arbejder med frivillighed i Odense Kommune. I netværket bliver der løbende sparet og vidensdelt på tværs.
- Opfordring til at skabe et forstærket fokus på ambitionerne omkring samarbejdet mellem kommune og civilsamfund. Der er en kulturændring i gang i forhold til større velvilje omkring samarbejde. Der er et uforløst potentiale i forhold til at styrke samarbejdet mellem kommune civilsamfund i forhold til sårbare borgere. Nogle oplever en tøven blandt nogle medarbejdergrupper.
- Det er ikke blevet nemmere at være frivillig i løbet af de seneste år. Der er kommet flere benspænd. Derfor en opfordring til at tænke dette ind i forbindelse med sporet 'Det skal være nemt at være frivillig'.
- Frivillighedsambassadørnetværk fremhæves som et eksempel på noget, der fungerer rigtig godt ift. at sætte fokus på frivilligheden.

Efter frivillighedskonsulenterne forlader mødet, samler udvalget kort op:

- Et udvalgsmedlem har en bemærkning om, at hvis der skal udvikles en strategi, der har effekt, så kræver det, at nogen løbende har fokus på implementering mm. Derfor en overvejelse om, hvorvidt der mangler noget mere tværgående. Det lyder som om der gøres rigtig meget på forvaltningsniveau, men det lyder også til, at meget af dét der sker, er opdelt og at silostrukturen er kendetegnet.
- Kommentar fra et udvalgsmedlem om, hvorvidt der er nok fokus på at dele viden, erfaringer mm. og om de nuværende strukturer og mødefora er dækkende, eller om der bør være noget mere.

- Flere udvalgsmedlemmer nævner, at der bør være meget ejerskab på ledelsesniveau, hvis en strategi for alvor skal lykkes.
- En kort drøftelse af, hvorvidt det skal være en politik eller en strategi. Udvalget ønsker i den forbindelse at ambitionsniveauet skal være højt, men at ressourcer og målsætninger skal være i balance.
- En kort drøftelse af, hvorvidt strategien/politikken skal kunne favne alle typer af frivillighed. Fx både de frivillige sociale foreninger og de folkeoplysende foreninger. Der er perspektiver, der kan tale for og imod begge dele.

Punkt 3: Drøftelse justeret civilsamfundsstrategi

00.16.00-P20-21-21

Resume

Udvalget for frivillighed og civilsamfund har fået til opgave at komme med anbefalinger til, hvorvidt Odense Kommunes civilsamfundsstrategi bør revideres. Såfremt der er behov for dette, er det endvidere udvalgets opgave at komme med anbefalinger til fokusområder og indhold i en ny civilsamfundsstrategi.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Udvalget for frivillighed og civilsamfund drøfter Odense Kommunes civilsamfundsstrategi.

Beslutning

Der er forud for udvalgsrådet kommet en del skriftlige inputs til revidering af civilsamfundsstrategien, dels fra forvaltninger og dels for foreninger. Alle indkomne inputs videregives til udvalget.

Drøftelse – Justeret civilsamfundsstrategi (i grupper)

Udvalgsmedlemmerne deles i to grupper og arbejder med tre drøftelsesspørgsmål.

Inputs fra gruppe 1:

- Det bør umiddelbart være en politik fremfor en strategi.
- Nøgleord bør bl.a. være forpligtethed og gensidighed.
- Der bør være fokus på at nedbryde det, der er svært, og fjerne det, der er "nonsens". Prioriter i den forbindelse ressourcerne på det, som faktisk kan ændres i stedet for det, der er vilkår.
- En politik eller strategi skal have øje for, at det skal kunne gå begge veje – der skal være fokus på samspillet.
- Alle former for frivillighed skal kunne rummes og den skal kunne henvende sig til mange; Frivillige, kommunale medarbejdere, potentielle frivillige mm. Opmærksomhed på, at der er mange forskellige foreningstyper, forskellige ressourcer mm.
- Partnerskaber og forpligtende samarbejder fremfor et énvejs-fokus.
- Den skal også kunne bruges af foreninger til fx at tage initiativ til samarbejder.
- Skal fordrer til, at der reelt bliver arbejdet med frivillighed – og med det menes også, at de rette skal have tiden til det.
- Der har været sendt nogle eksempler på andre kommuners strategier med ud som forberedelsesmateriale. Bornholm har en form for hensigtserklæring koblet til deres politik – noget, man kan tilslutte sig. Det kan måske være relevant at overveje noget lignende. Noget, hvor der fx aktivt tages stilling til noget. Noget, hvor man i højere grad kan forpligte sig.
- Der er et stort system bagved, som kræver ressourcer og medarbejdertimer/fokus. Det må gerne tænkes ind i forbindelse med arbejdet med en strategi/politik.

Inputs fra gruppe 2:

- Vision: Kommunen skal muliggøre, at folk kan hjælpe hinanden – menneske til menneske. Samarbejder med respekt for hinanden og med ligestilling.
- Den nuværende strategi er skrevet ud fra, hvordan kommunen gerne vil samarbejde. Måske skal det mere handle om, hvordan involveringen skal gå begge veje. En vision, der ikke taler i 'os' og 'dem' – dermed en erkendelse af, at velfærdssamfundet er under forandring. Der er behov for at nytænke velfærdssamfundet. Tankegangen fra Velfærdens Fundament og den inddragende tilgang, kan her indtænkes. En overvejelse bør i den forbindelse være, om strategien skal være et virkelig godt arbejdsredskab for forvaltningerne, så målgruppen primært er ledere og medarbejdere i kommunens forvaltninger, og sekundært foreninger. Eller om det skal være en strategi for flere.
- Af de strategier, der blev sendt ud som forberedelsesmateriale, er det i højest grad Bornholm, som er nytænkende. Den fra Brønderslev er meget relevant på institutionsniveau og kan oversættes endnu mere på forvaltningsniveau.

- Strategi, der fokuserer på mål i en afgrænset tidsperiode, fungerer rigtig godt. Nogle skal følge op på målene. Man skal ikke sætte mål, hvor der ikke er ressourcer til at indfri dem.
- Strategi, mål mm. skal tænkes sammen med kommunens andre indsatser.
- Kommunen skal have fokus på at afbureaukratisere.

Opsamling i plenum.

- Vi skal have en overordnet vision, og dertilhørende værdier som understøtter.
- Det skal være nemt at være frivillig inden for de rammer og vilkår, der er.
- Der skal kunne differentieres mellem små og store foreninger, da behovene for støtte, samarbejde, synlighed mm. er meget forskellige i forskellige typer af foreninger.
- Partneraftale. Gerne et tydeligere fokus på de gensidige forventninger.
- En konkret strategi el. politik, som evalueres efter en bestemt årrække. Det skal tydeligt fremgå af strategi/politik, hvad det er, vi vil.
- Målgruppe: Forskellige muligheder.
- Den lille model kan fx være, at det skal være kommunens strategi med fokus på, hvordan kommunen arbejder med at understøtte frivilligheden. Det kan også være en større model, hvor ambitionsniveauet er højere, så målgruppen er bredere, og så det fx er en strategi for de mennesker, som bor i byen. Dvs. en strategi for det brede civilsamfund. Det vil kræve rigtig meget involvering, for at der kan tales om et stort 'vi'. Det vil også kræve ressourcer. Det kan også være en medium-model, som vil være en mellemting mellem henholdsvis den lille og den store model. Udvalgsmedlemmerne er interessererede i at gå efter den store model, dvs. den brede målgruppe. De vil gerne sætte ambitionsniveauet højt og prioritere at begrunde, hvorfor de mener, at dette vil være meningsfuldt. Det skal længere ud, hvis der skal engageres flere i frivillige fællesskaber.
- Måske er det forkert at tale om en 'revideret civilsamfundsstrategi'. Måske skal det derimod omtales som noget andet og helt nyt.
- Organiseringen af frivillighedsområdet i Odense Kommune virker umiddelbart sårbar. Der må ikke ske noget med de frivillighedskonsulenter, som arbejder med frivillighed.

Sagsfremstilling

Det fremgår af udvalgets kommissorium, at udvalgets opgave er at rådgive Økonomiudvalget ved at undersøge og komme med anbefalinger til Odense Kommunes strategiske arbejde med frivillighed, herunder hvordan frivillighed og civilsamfund i Odense kan styrkes. Det er besluttet, at udvalget kommer med deres anbefalinger løbende i takt med, at temaerne bliver behandlet.

På mødet skal udvalget i mindre grupper drøfte Odense Kommunes civilsamfundsstrategi. Der er udarbejdet spørgsmål til grupperne, der særligt vedrører "indhold", "form" og "målgruppe" for en revideret civilsamfundsstrategi.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder kommunens kassebeholdning.

Punkt 4: Virtuelt udvalgsmøde i maj måned

00.16.00-P20-21-21

Resume

Af hensyn til udvalgets videre arbejde med at komme med anbefalinger til revidering af Odense Kommunes civilsamfundsstrategi, foreslås det, at der tilføjes ét ekstra udvalgsmøde. Dette møde foreslås at finde sted ultimo maj måned 2024. Mødet vil foregå virtuelt. På dagsordenen til dette virtuelle møde vil være godkendelse af anbefalinger til revidering af civilsamfundsstrategien.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller, at der planlægges et virtuelt udvalgsmøde i maj måned 2024.

Beslutning

Det besluttet, at der lægges ét ekstra virtuelt udvalgsmøde ind, hvor punktet vedrørende godkendelse af anbefalinger til revidering af civilsamfundsstrategien behandles.

Mødet bliver den 23. maj 2024 klokken 15:00 – 15:30.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresuméet.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder kommunens kassebeholdning.

Punkt 5: Ny pris til Ildsjælepriserne

00.16.00-P20-21-21

Resume

Hvert år i september uddeler Odense Kommune fem ildsjælepriser. Der er ialt fem Ildsjælepriser, der bliver uddelt.

Udvalget for frivillighed og civilsamfund præsenteres for tre forslag til en ny pris. Denne pris vil erstatte "Temaprisen" og blive en fast del af Ildsjælepriserne fremadrettet.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen anbefaler, at Udvalget for Frivillighed og Civilsamfund vælger en ny pris til uddeling i forbindelse med Ildsjælepriserne.

Beslutning

Udvalget præsenteres for tre forslag til pris til Ildsjælepriserne.

Udvalget beslutter, at 'Mental Trivsel', hvor målgruppen årligt skifter i cirkulation mellem fire forskellige målgrupper, skal være den pris, der uddeles i forbindelse med Ildsjælepriserne.

Flere udvalgsmedlemmer efterspørger, hvorvidt de vil kunne få mulighed for at deltage i årets FrivilligGalla.

Sagsfremstilling

Hvert år i september uddeler Odense Kommune fem ildsjælepriser som en hyldest til de frivillige sociale foreninger, der gør en særlig indsats for socialt udsatte og sårbare i Odense. Der er ialt fem Ildsjælepriser, der bliver uddelt. I 2023 valgte forvaltningerne "Temaprisen" som erstatning for prisen "Den Bæredygtige".

Forvaltningerne præsenterer Udvalget for frivillighed og civilsamfund for tre forslag til en ny pris. Denne pris vil erstatte "Temaprisen" og blive en fast del af Ildsjælepriserne fremadrettet.

De tre forslag er:

1. Den Klimabevidste

Hvem kan vinde?

Én eller flere foreninger som i deres frivillige sociale arbejde har aktiviteter med særligt fokus på klima og miljø. Det kan fx være foreninger der:

- Bekæmper madspild
- Laver naturformidling
- Indtænker miljø- og klima-bæredygtighed i deres drift (strøm/vandforbrug o.lign.)

2. Mental Trivsel

Hvem kan vinde?

Én eller flere foreninger, som har et særligt fokus på at fremme den mentale trivsel for en bestemt målgruppe. Det kan fx være:

- Generelt fokus på mental trivsel for deres målgruppe.
- Der sker/er sket en bedring hos målgruppen, som fører til øget livskvalitet eller gåpåmod.
- Aftabuisering af udfordringer men den mentale trivsel.

Prisens målgruppe skifter årligt i cirkulation mellem fire målgrupper:

- Børn og unge
- Socialt udsatte over 25 år

- Mennesker med handicap
- Ensomme og ældre

3. Mental Trivsel for Alle

Hvem kan vinde?

En eller flere foreninger, som har et særligt fokus på at fremme den mentale trivsel for deres målgruppe. Det kan fx være:

- Generelt fokus på mental trivsel for deres målgruppe.
- Der sker/er sket en bedring hos målgruppen, som fører til øget livskvalitet eller gåpåmod.
- Aftabuisering af udfordringer men den mentale trivsel.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder kommunens kassebeholdning.

Punkt 6: Opsamling

00.16.00-P20-21-21

Resume

Forpersonen samler op og afrunder mødet. Næste mødedato er den 29. april 2024.

Beslutning

Næste udvalgsmøde er den 29. april 2024. Mulighed for at komme med inputs til mødet.